Η επιβλητική νίκη της κεντροδεξιάς: Μια θλιβερή είδηση για όσους υπέφεραν χρόνια λιτότητας

written by Piera Del Bando | 24.05.2023

Άρθρο του βρετανικού Guardian για τα αποτελέσματα των ελληνικών εκλογών.

_____

Το βράδυ της Κυριακής, ο Έλληνας πρωθυπουργός, Κυριάκος Μητσοτάκης, χαρακτήρισε θριαμβευτικά το αποτέλεσμα των βουλευτικών εκλογών στη χώρα του ως “σεισμό”. Μετά από μια αξιοσημείωτη νίκη, αυτή η πολιτική υπερβολή φάνηκε σχεδόν δικαιολογημένη.

Πριν από το Σαββατοκύριακο, κανένα κυβερνών κόμμα δεν είχε αυξήσει το ποσοστό των ψήφων του στην Ελλάδα για περισσότερα από 40 χρόνια. Είχε προβλεφθεί ότι ένα κρατικό σκάνδαλο υποκλοπών και το παρασκήνιο ενός ολέθριου σιδηροδρομικού ατυχήματος τον Φεβρουάριο θα μπορούσαν να βλάψουν τις προοπτικές του κ. Μητσοτάκη. Ωστόσο, οι δημοσκοπήσεις που προέβλεπαν μια σχετικά στενή κούρσα αποδείχθηκαν ακραίες, καθώς το κεντροδεξιό κόμμα της Νέας Δημοκρατίας κέρδισε υπερδιπλάσιες ψήφους από τον αριστερό αντίπαλό του, τον ΣΥΡΙΖΑ. Αφού απέτυχε οριακά να κερδίσει την απόλυτη πλειοψηφία, ο κ. Μητσοτάκης μπορεί τώρα να προκαλέσει δεύτερες εκλογές -που θα διεξαχθούν με διαφορετικό αναλογικό σύστημα- οι οποίες είναι πιθανό να του δώσουν μια πανίσχυρη εντολή.

Η μεγάλη νίκη του κ. Μητσοτάκη οφείλεται εν μέρει στις ενδείξεις οικονομικής προόδου και εν μέρει στο γεγονός ότι οι ψηφοφόροι που σημαδεύτηκαν από την κρίση χρέους της ευρωζώνης αναζήτησαν σταθερότητα και συνέχεια. Η κυβέρνηση ήταν σε

θέση να επισημάνει μια σειρά από καθησυχαστικούς δείκτες. Οι άμεσες ξένες επενδύσεις αυξήθηκαν πέρυσι κατά 50%. Η ελληνική οικονομία, αν και από πολύ χαμηλή βάση, αναπτύσσεται σήμερα με διπλάσιο ρυθμό από τον μέσο όρο της ευρωζώνης. Μετά από τρία προγράμματα διάσωσης συνολικού ύψους 280 δισ. ευρώ, η διεθνής εποπτεία των ελέγχων των δαπανών από τους δανειστές τερματίστηκε τελικά το περασμένο καλοκαίρι. Η πλατφόρμα του κ. Μητσοτάκη για μικρή μείωση της κρατικής φορολογίας συνδυάστηκε επίσης με αδίστακτα λαϊκιστικές πολιτικές για τη μετανάστευση, συμπεριλαμβανομένης μιας Τραμπικής υπόσχεσης για την επέκταση ενός ατσάλινου συνοριακού φράχτη σχεδόν σε όλο το μήκος των συνόρων της Ελλάδας με την Τουρκία.

Από την οπτική της αριστεράς, ωστόσο, η εκλογική αυτή αναμέτρηση ήταν τόσο χαμένη όσο και κερδισμένη. Μπορεί να θεωρηθεί ως το ζοφερό φινάλε ενός πολιτικού κύκλου που ξεκίνησε το 2015, όταν ο ηγέτης του ΣΥΡΙΖΑ, ο Αλέξης Τσίπρας, κέρδισε την εντολή να αντισταθεί στα συντριπτικά μέτρα λιτότητας που απαιτούσαν οι Βρυξέλλες, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Οι συνθήκες της επακόλουθης στροφής του κ. Τσίπρα -υπό ακραία πολιτική πίεση, καθώς η Ελλάδα βρισκόταν στα πρόθυρα της εξόδου από το ευρώ- διέσπασαν στη συνέχεια την αριστερά και υπονόμευσαν την αξιοπιστία της.
Έχοντας θεσπίσει σαρωτικά μέτρα λιτότητας μεταξύ 2015 και 2019, ο κ. Τσίπρας στήριξε αυτή τη φορά την εκστρατεία του σε εξαγγελίες για μεγαλύτερες δαπάνες κοινωνικής πρόνοιας και δημόσιες επενδύσεις. Δεν έπιασαν τόπο. Το υψηλό ποσοστό αποχής και η κατακόρυφη πτώση του ποσοστού του ΣΥΡΙΖΑ, έδειξαν την απώλεια εμπιστοσύνης στο κύριο προοδευτικό κόμμα της Ελλάδας και στον ηγέτη του. Η επανεμφάνιση του ΠΑΣΟΚ, του κεντροαριστερού κόμματος που επισκιάστηκε από τον ΣΥΡΙΖΑ την περίοδο της κρίσης της ευρωζώνης, μπορεί να υποδηλώνει μια μελλοντική αναπροσαρμογή. Το πολιτικό μέλλον του κ. Τσίπρα μοιάζει αβέβαιο μετά αυτό το εκλογικό αποτέλεσμα που ισοδυναμεί με ταπείνωση.
Για το καλό των εκατομμυρίων νοικοκυριών που ζουν κοντά στο χείλος του γκρεμού, τα κόμματα της αντιπολίτευσης της Ελλάδας πρέπει να ανασυνταχθούν γρήγορα και να βρουν κοινό έδαφος. Οι φιλικές προς την αγορά μεταρρυθμίσεις του κ. Μητσοτάκη μπορεί να ευχαρίστησαν τις τράπεζες και τους επενδυτές και να καθησύχασαν τους βολεμένους της μεσαίας τάξης. Αλλά οι λιγότερο εύποροι εξακολουθούν να υφίστανται τις ολέθριες συνέπειες της τιμωρητικής και διαρκούς λιτότητας. Η ελληνική οικονομία παραμένει κατά το ένα πέμπτο περίπου μικρότερη από ό,τι ήταν πριν το 2008. Τα επίπεδα φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη. Η χρηματοπιστωτική σταθερότητα και η αποπληρωμή του χρέους προς τους διεθνείς πιστωτές έχει επιτευχθεί εις βάρος του γενικού βιοτικού επιπέδου. Ο κ. Μητσοτάκης θα κάνει περισσότερα από τα ίδια και οι αγορές θα τον επευφημήσουν γι’ αυτό. Μετά από μια θλιβερή νύχτα, οι προοδευτικές δυνάμεις πρέπει να βρουν τρόπο να επιστρέψουν στη συζήτηση.

Μετάφραση: Piera Translatum

Το πρωτότυπο άρθρο εδώ